

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Q. 9. Quomodo peccet, qui facit mutationem materiæ vel formæ in confiendo Sacramento.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42545

n. 32., quamvis nec suspicaretur quidem, quid verba significant. Unde etiam Dicast. d. 3. n. 195. tandem consentit cum *Lugone*, dummodo proferens saltem habuerit voluntatem non retrahitam faciendi, quod Christus instituit, vel quod facit vera Ecclesia.

§. 10. Si pauci homines, v.g. unus Episcopus [39.] cum suis Diocesanis conspirarent, ut vox amo imposterum idem significaret, quod vox baptizo, & baptizarent hac formâ, *Ego te amo in nomine Patris &c.*, hæc substitutio ficeret mutationem substantialem, usquedum per usum communiter notum vox amo obtinuisse illam significacionem, quia significatio verborum in Sacramentis debet esse ex institutione & usu communiter recepto, & non per privatam ejusmodi voluntatem intruso, uti notant communiter omnes cum Dicast. d. 1. n. 179. & Amico n. 85.

Qui plura volet circa mutationem formæ, legat Dicast. de Bapt. d. 1. dub. 5. & 6. Tambar. De Sacram. I. 1. c. 1. §. 2. Geb. tr. 2. Casu 2., ubi etiam in variis linguis plures formas Baptismi examinant, ex quibus à paritate poterit faciliter disciri de formis aliorum Sacramentorum.

Q. 9. Quomodo pescet, qui facit mutationem materie vel formæ in conficiendo Sacramento. R.

§. 1. Qui facit mutationem substantialem, [40.] peccat mortaliter, per se loquendo, quia est gravis irreverentia contra Auctorem Sacramentorum ponere partes præcipuas Sacramenti, & tam contra mentem ipsius illud sine justa causa reddere invalidum, est enim abuti institutione Christi. Nec obstat, quod Coaffessarii sæpe non absolvant, etiam si poenitentes posuerint dolorem

rem & Confessionem; sicut etiam volentes contrahere Matrimonium saepe posuerunt consensum, sed sub conditione, quam postea impediunt, neque tamen ideo semper peccant: nam ista non sunt contra mentem Christi instituentis, qui dedit Confessariis potestatem ex causa iusta differendi aut etiam negandi absolutionem. Matrimonium autem fundatur in contractu inter humano, & quidem absoluto, cui tantum integrè posito voluit Christus advenire rationem Sacramenti; non est autem irreverentia in Christum, si impediatur contractus absolutus, qualis irreverentia esset, si posito utrumque contractu absoluto aliquis vellat impedire, ne esset Sacramentum, v. g. si intenderet contrahere politice tantum & cum potestate dissolvendi, quando vellat. Si igitur, sicuti Christus noluit consurgere Sacramentum Matrimonii, nisi integrè posito absoluto contractu, & ideo non est irreverentia in Christum, si impediatur illius completio, ita etiam noluit consurgere alia Sacra menta, nisi integrè positis eorum partibus, ergo similicer non erit irreverentia, si impediatur completio. R. n. conseq., partes contractus matrimonialis secundum se nihil habent specialiter sacrum, antequam simul positz substantiationi Christi tanquam formæ totali: in aliis Sacramentis, partes, quæ antecedunt, habent aliquid specialiter sacrum, vel secundum se, vel saltem ex præcepto Ecclesiz, quæ propter honestatem religionis tales partes ordinat ad totum Sacramentum compleendum, uti patet consideranti singula Sacra menta, ergo sine justa causa im-

impedire hanc completions erit contra virtutem religionis.

§. 2. Qui facit mutationem accidentalem ; si 41.
hic sit notabilis, peccat mortaliter; si autem non
sit notabilis, est ad summum veniale : quia mu-
tatio accidentalis est deordinatio ab uniformi-
tate Ecclesie, ergo cum Ecclesia in administratio-
ne Sacramenterum iustissime praecipiat unifor-
mitatem , si materia hujus deordinationis sit
gravis, sive in re notabili, erit peccatum grave ; si
levis, leve. Quod si mutatio accidentalis non sit
contra praeceptum, sed tantum praeter usum cō-
muniorem Ecclesie, ut si in hyeme pro Baptismo
tepefasias aquam saltem in manu tua , ne frigus
noccat infanti ; si pro Confirmatione signes
chrismate valde magnam crucem in fronte , aut
econtrà valde parvam; si pro Eucharistia semper
utaris pane recente & vino tantum antiquo vel
rubro; si in his partibus recto copice absolvias po-
nitentem &c., poterit nullum esse peccatum.

§. 3. Mutationes accidentales & notabiles sunt, 42.
in forma Baptismi omittere Td. Et. Dicast. d. i.n.
117. contra Con. Item in Ecclesia latina pro con-
secratione uti pane fermentato vel formâ græca,
Gob. tr. 2. n. 72. & Spor. hlc n. 88. Item in forma
consecrationis omittere, Novi & eterni testamenti,
Con. n. 84. Item formam consecrationis dicere
in lingua vulgari , Bernal d. 6. f. 5. n. 93. Item
in extrema unctione uti oleo antique leco novi;
aut omittere Td Sanctam & piissimam misericor-
diam, aut nomen scenesis illius, qui inungitur,
Suar. Bonac. & alii cum Dicast de extr. Unct. n. 68.
Item formam Baptismi sic proferre, in nomine Fi-
lii & Patris & Spiritus S., Aversa q. 66. f. 5. § Octa-
vo. Item, in nomine Patris omnipotentis & Filii sapi-

entis St Spiritus S. consolatoris , utl innuit Bernal. n.
51., quia sit dubium, ab hac apponantur ut pro-
pria an ut appropriata tantum Item in Baptismo
omittere magnam partem ceremoniarum , Ber-
nal. n. 93.

43. §. 4 Mutationes non notabiles sunt , si quis,
etiam latinè sciens , vulgari lingua baptizet , Di-
cast. de Bapt. d. 1. n. 131. Item in forma Bapti-
smi aut Pœnitentiae omittere Tò Ego , vel in for-
ma Baptismi & Confirmationis Tò Amen , Sol.
Vasq. Con. Decast. n. 130. Item in forma confe-
derationis omittere Tò Enim , Suar. Henr. Con.
Bonai. Dicast. de Euch. d. 3. n. 63. contra Gabr.
Nugn. Vasq. Gorm. n. 67. , qui putant esse notabi-
lem. Etiam notabilis non est , pro extrema Un-
ctione admiscere parùm antiqui olei cum novo:
neque notabilis est , venialis tamen est , inquit
Bernal n. 70. , si baptizans , absque necessitate
sufficiente formam interrupat aliis verbis:
item veniale est sine rationabili causa repeter
seu bis dicere unum verbum vel unam syllabam
formæ , Gob. n. 41. Spor. n. 95. ; totam autem re-
petere , quamvis sub conditione , esset mortale,
Gob. n. 378. Spor. n. 98. cum communi.

44. §. 5. Si quis sine necessitate baptizet , con-
fmet vel absolvat plures , diciendo in plurali , ego
vos baptizo &c. Scot. Gabr. & Con. dicunt esse no-
tabilem mutationem , adeoque mortalem , quia
videtur esse in re gravi : Henr. Valent. Regin. &
alii dicunt non esse notabilem , adeoque venia-
lem tantum : quæ utraque sententia probabilit
est , sed postrema probabilior , Dicast. de Bapt. d.
1. n. 138.

§. 6. Facere absque necessitate mutationem, 45.
de qua dubitas, an sit substantialis an accidenta-
lis, est mortale contra religionem, *Bernal n. 95.*,
quia est sine justa causa exponere se formaliter per-
iculo gravis irreverentia contra Auctorem Sacra-
mentorum.

§. 7. Facere, aut exponere se periculo faciendi 46.
ejusmodi mutationes substanciales, potest etiam
esse mortale contra charitatem, si nempe proxi-
mus privetur vel exponatur periculo privatio-
nis magni boni, secundum communem aestima-
tionem : quandoque etiam potest esse contra
iustitiam, si administrans Sacramentum etiam
ex iustitia ad hoc teneatur, ut Parochus. Dixi,
magni boni secundum communem aestimatio-
nem, nam licet minimum gratia augmentum
sit magna simpliciter bonum, tamen inter
plurima augmenta, quae fieri possunt per Sacra-
menta aliasque bona opera, communis aestima-
tione non reputatur grave dannum vel gravis
injuria, si quis per invalidationem Sacramenti
facile iterabilis neque hic & nunc necessarii pro-
ximum impedit a consecratione aliquius gratia,
Bernal n. 99.

C A P U T II.

De Ministro Sacramentorum.

D U B I U M I.

Quid requiratur, ut Minister det valide Sa-
cramentum.

R Esp. Ad valorem Sacramenti in Minister, 47.
non fides vel probites, sed praeter potesta.

C 5 tem